

КОНВЕНЦІЯ

між Кабінетом Міністрів України і Урядом Південно-Африканської Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи

ДАТА ПІДПИСАННЯ: 28.08.2003 р.

ДАТА РАТИФІКАЦІЇ УКРАЇНОЮ: 04.02.2004 р.*

ДАТА НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ: 23.12.2004 р.

Преамбула

Кабінет Міністрів України і Уряд Південно-Африканської Республіки, бажаючи укласти Конвенцію про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи, і бажаючи розвитку взаємних економічних стосунків, домовилися про таке:

Стаття 1

Особи, до яких застосовується Конвенція

Ця Конвенція буде застосовуватися до осіб, які є резидентами однієї або обох Договірних Держав.

Стаття 2

Податки, на які поширюється Конвенція

1. Ця Конвенція поширюється на податки на доходи, що стягуються від імені Договірної Держави або її політико-адміністративних підрозділів, або місцевих органів влади незалежно від способу їх стягнення.

2. Податками на доходи вважаються всі податки, що справляються із загальної суми доходу або з елементів доходу, включаючи податки на доходи від відчужування рухомого або нерухомого майна і податки на загальну суму заробітної плати або платні, сплачуваних підприємством.

3. Податками, на які поширюється ця Конвенція, є:

а) у Південній Африці:

- (i) звичайний податок;
- (ii) вторинний податок з компаній; і
- (iii) податок на роялті у джерела виплати

(надалі "південноафриканський податок");

б) в Україні:

- (i) податок на прибуток підприємств; і
- (ii) податок на доходи фізичних осіб

(надалі "український податок").

4. Ця Конвенція поширюється також на будь-які ідентичні або подібні по суті податки, які справляються кожною Договірною Державою після дати підписання цієї Конвенції в доповнення або замість існуючих податків. Компетентні органи Договірних Держав повідомляють один одного про будь-які істотні зміни, що відбулися в їх законодавствах щодо оподаткування.

5. Положення цієї Конвенції не поширюються на штрафи та пеню, сплачені за порушення податкових законодавств Договірних Держав.

Стаття 3 **Загальні визначення**

1. Для цілей цієї Конвенції, якщо із контексту не випливає інше:

a) термін "Південна Африка" означає Південно-Африканську Республіку і при використанні у географічному значенні включає її територіальні води, а також будь-яку територію за межами територіальних вод, включаючи континентальний шельф, яка відповідно до законодавства Південної Африки та відповідно до міжнародного права визначається або може бути в подальшому визначена як територія, в межах якої Південна Африка може здійснювати суверенні права або юрисдикцію;

b) термін "Україна" при використанні у географічному значенні означає територію України, її континентальний шельф і її виключну (морську) економічну зону, включаючи будь-яку територію за межами територіальних вод України, яка відповідно до міжнародного права визначається або може бути в подальшому визначена як територія, в межах якої можуть здійснюватися права України стосовно морського дна, надр та їх природних ресурсів;

c) терміни "Договірна Держава" і "друга Договірна Держава" означають залежно від контексту Південну Африку або Україну;

d) термін "підприємницька діяльність" включає надання професійних послуг та іншу діяльність незалежного характеру;

e) термін "компанія" означає будь-яке корпоративне об'єднання або будь-яку організацію, що розглядається з метою оподаткування як корпоративне об'єднання;

f) термін "компетентний орган" означає: стосовно Південної Африки - Голову Південно-Африканської Служби доходів або його повноважного представника, і стосовно України - Державну податкову адміністрацію України або її повноважного представника;

g) термін "підприємство" застосовується до проведення будь-якого виду підприємницької діяльності;

h) терміни "підприємство Договірної Держави" та "підприємство другої Договірної Держави" означають відповідно підприємство, що керується резидентом Договірної Держави, та підприємство, що керується резидентом другої Договірної Держави;

i) термін "міжнародне перевезення" означає будь-яке перевезення морським або повітряним судном, що експлуатується підприємством Договірної Держави, крім випадків, коли морське або повітряне судно експлуатується виключно між пунктами в другій Договірній Державі;

j) термін "національна особа" означає:

(i) будь-яку фізичну особу, яка має громадянство Договірної Держави;

(ii) будь-яку юридичну особу або асоціацію, що одержують свій статус як такий за чинним законодавством Договірної Держави;

к) термін "особа" включає фізичну особу, компанію або будь-яке інше об'єднання осіб, що розглядається як організація з метою оподаткування.

2. При застосуванні положень цієї Конвенції у будь-який час Договірною Державою будь-який термін, не визначений в ній, має, якщо з контексту не випливає інше, те значення, яке у цей час надається йому законодавством цієї Держави щодо податків, на які поширюється ця Конвенція; будь-яке значення, що надається чинним податковим законодавством цієї Держави, превалює над значенням, що надається цьому терміну іншими законами цієї Держави.

Стаття 4

Резидент

1. Для цілей цієї Конвенції термін "резидент Договірної Держави" означає будь-яку особу, яка за законодавством цієї Держави підлягає у ній оподаткуванню на підставі місця проживання, місця перебування, місцезнаходження керівного органу, місця реєстрації або будь-якого іншого подібного критерію, і також включає саму цю Державу та будь-який її політико-адміністративний підрозділ або місцевий орган влади. Цей термін, однак, не включає будь-яку особу, яка підлягає оподаткуванню у цій Державі тільки стосовно доходів із джерела у цій Державі.

2. У разі, коли відповідно до положень пункту 1 цієї статті фізична особа є резидентом обох Договірних Держав, статус цієї фізичної особи визначається таким чином:

а) фізична особа вважається резидентом тільки тієї Держави, де така фізична особа має постійне житло; якщо фізична особа має постійне житло в обох Державах, така фізична особа вважається резидентом тільки тієї Держави, де така фізична особа має більш тісні особисті й економічні зв'язки (центр життєвих інтересів);

б) якщо тільки резиденція не може бути визначена відповідно до положень підпункту а), фізична особа вважається резидентом тільки тієї Держави, де така фізична особа звичайно проживає;

с) якщо фізична особа звичайно проживає в обох Державах або звичайно не проживає в жодній з них, така фізична особа вважається резидентом тільки тієї Держави, національною особою якої вона є;

д) якщо фізична особа є національною особою обох Держав, або не є національною особою жодної з них, компетентні органи Договірних Держав вирішують це питання за взаємною згодою.

3. У разі, коли відповідно до положень пункту 1 цієї статті особа, що не є фізичною особою, є резидентом обох Договірних Держав, вона вважається резидентом тільки тієї Договірної Держави, де розміщений її фактичний керівний орган.

Стаття 5

Постійне представництво

1. Для цілей цієї Конвенції термін "постійне представництво" означає постійне місце діяльності, через яке повністю або частково здійснюється підприємницька діяльність підприємства.

2. Термін "постійне представництво", зокрема, включає:

а) місце управління;

- b) відділення;
- c) контору;
- d) фабрику;
- e) майстерню;
- f) шахту, нафтову або газову свердловину, кар'єр або будь-яке інше місце видобутку або розробки природних ресурсів;
- g) склад або іншу споруду, що використовується як торговельна точка.

3. Термін "постійне представництво" також включає:

- a) будівельний майданчик, монтажний, складальний чи установочний об'єкт, або будь-яку контрольну діяльність, пов'язану з таким майданчиком або об'єктом, якщо тільки такий майданчик, об'єкт або діяльність існують протягом періоду більше дванадцяти місяців;
- b) надання послуг, включаючи консультаційні послуги, підприємством через найманих службовців або інший персонал, найнятий підприємством для таких цілей, але якщо тільки така діяльність (по такому ж або пов'язаному з ним об'єкту) триває стосовно Договірної Держави протягом періоду або періодів, які складають у сукупності більше шести місяців протягом будь-якого дванадцятимісячного періоду;
- c) надання професійних послуг або іншу діяльність незалежного характеру, здійснювану фізичною особою, якщо тільки такі послуги або така діяльність триває стосовно Договірної Держави протягом періоду або періодів, які складають у сукупності більше шести місяців протягом будь-якого дванадцятимісячного періоду.

4. Незважаючи на попередні положення цієї статті, термін "постійне представництво" не розглядається як такий, що включає:

- a) використання споруд виключно з метою зберігання або показу товарів чи виробів, що належать підприємству;
- b) утримання запасів товарів або виробів, що належать підприємству, виключно з метою зберігання або показу;
- c) утримання запасів товарів або виробів, що належать підприємству, виключно з метою переробки іншим підприємством;
- d) утримання постійного місця діяльності виключно з метою закупівлі товарів чи виробів або для збирання інформації для підприємства;
- e) утримання постійного місця діяльності виключно з метою здійснення для підприємства будь-якої іншої діяльності, яка має підготовчий або допоміжний характер;
- f) утримання постійного місця діяльності виключно для здійснення будь-якої комбінації видів діяльності, перелічених у підпунктах від a) до e) цього пункту, за умови, що сукупна діяльність постійного місця діяльності, яка виникає внаслідок такої комбінації, має підготовчий або допоміжний характер.

5. Незважаючи на положення пунктів 1 і 2 цієї статті, якщо особа - інша ніж агент з незалежним статусом, про якого йдеться в пункті 6 цієї статті - діє від імені підприємства і має, і звичайно використовує в Договірній Державі повноваження укладати контракти від імені підприємства, або не має такого повноваження, але звичайно утримує у цій Державі запас товарів або виробів, що належать підприємству, з якого особа здійснює регулярні поставки товарів чи виробів від імені підприємства, то це підприємство розглядається як таке, що має постійне представництво в цій Державі щодо будь-якої діяльності, яку ця особа здійснює для підприємства, за винятком, якщо діяльність цієї особи обмежується тією, що зазначена в пункті 4 цієї статті, яка, якщо і здійснюється через постійне місце діяльності, не робить з цього постійного місця діяльності постійного представництва відповідно до положень цього пункту.

6. Підприємство не розглядається як таке, що має постійне представництво у Договірній Державі, лише якщо воно здійснює підприємницьку діяльність у цій Державі через брокера, комісіонера чи будь-якого іншого агента з незалежним статусом за умови, що ці особи діють у межах своєї звичайної діяльності.

7. Той факт, що компанія, яка є резидентом Договірної Держави, контролює чи контролюється компанією, що є резидентом другої Договірної Держави або яка здійснює підприємницьку діяльність у цій другій Державі (або через постійне представництво або будь-яким іншим чином), сам по собі не перетворює одну з цих компаній у постійне представництво другої компанії.

Стаття 6

Доходи від нерухомого майна

1. Доходи, що одержуються резидентом Договірної Держави від нерухомого майна (включаючи доход від сільського або лісового господарства), яке розташоване в другій Договірній Державі, можуть оподатковуватися у цій другій Державі.

2. Термін "нерухоме майно" повинен мати те значення, яке він має у законодавстві Договірної Держави, в якій розташоване це майно. Цей термін повинен у будь-якому випадку включати майно, допоміжне щодо нерухомого майна, худобу і обладнання, використовувані в сільському і лісовому господарстві, права, до яких застосовуються положення загального права щодо земельної власності, узуфрукт нерухомого майна і права на перемінні або фіксовані платежі як компенсації за розробку або право на розробку мінеральних запасів, джерел та інших природних ресурсів. Морські і повітряні судна не розглядаються як нерухоме майно.

3. Положення пункту 1 цієї статті застосовуються до доходів, одержуваних від прямого використання, здавання в оренду або використання в будь-якій іншій формі нерухомого майна.

4. Положення пунктів 1 і 3 цієї статті застосовуються також до доходів від нерухомого майна підприємства.

Стаття 7

Прибуток від підприємницької діяльності

1. Прибуток підприємства Договірної Держави оподатковується тільки у цій Державі, якщо це підприємство не здійснює підприємницької діяльності в другій Договірній Державі через розташоване в ній постійне представництво. Якщо підприємство здійснює підприємницьку діяльність, як вказано вище, прибуток підприємства може оподатковуватися у другій Державі, але тільки в тій частині, яка стосується цього постійного представництва.

2. З урахуванням положень пункту 3 цієї статті, якщо підприємство Договірної Держави здійснює підприємницьку діяльність у другій Договірній Державі через розташоване там постійне

представництво, то в кожній Договірній Державі цьому постійному представництву зараховується прибуток, який воно могло б одержати, якби було окремим і самостійним підприємством, зайнятим такою ж або аналогічною діяльністю за таких же або аналогічних умов і діяло цілком незалежно від підприємства, постійним представництвом якого воно є.

3. У визначенні прибутку постійного представництва допускається віднімання витрат, понесених для цілей підприємницької діяльності постійного представництва, включаючи управлінські та загальноадміністративні витрати, понесені таким чином як у Державі, де розташоване постійне представництво, так і у будь-якому іншому місці. У будь-якому випадку такі витрати не повинні включати будь-які суми, що сплачуються (інакше, ніж покриття витрат, що дійсно мали місце) постійним представництвом головному офісу підприємства або будь-якому іншому підрозділу як роялті, гонорар або інші подібні платежі за користування патентами або іншими правами, або як комісійні за надані особливі послуги чи управління, чи, виключаючи банки, як проценти за позику, надану підприємством постійному представництву. Подібним чином у визначенні прибутку постійного представництва не повинні братися до уваги суми, що сплачуються (інакше, ніж покриття витрат, що дійсно мали місце) постійному представництву головним офісом підприємства або будь-яким з його інших підрозділів як роялті, гонорар або інші подібні платежі за користування патентами або іншими правами, або як комісійні за надані особливі послуги чи управління, чи, виключаючи банки, як проценти за позику, надану головному офісу підприємства або будь-якому іншому його підрозділу.

4. В міру того, як визначення у Договірній Державі відповідно до її законодавства прибутку, що стосується постійного представництва на підставі пропорційного розподілу загальної суми прибутку підприємства його різним підрозділам, є звичайною практикою, ніщо в пункті 2 цієї статті не буде перешкоджати цій Договірній Державі визначати оподатковуваний прибуток шляхом такого розподілу, як це диктується практикою. Обраний спосіб розподілу, однак, повинен бути таким, що його результат буде відповідати принципам, які містяться в цій статті.

5. Жодний прибуток не відноситься до постійного представництва на підставі простої закупівлі постійним представництвом товарів або виробів для підприємства.

6. Для цілей попередніх пунктів цієї статті прибуток, що відноситься до постійного представництва, визначається щорічно одним і тим же методом, якщо тільки немає достатньої і вагомої причини для зміни.

7. Якщо прибуток включає види доходів, які розглядаються окремо в інших статтях цієї Конвенції, положення тих статей не будуть зачіпатися положеннями цієї статті.

Стаття 8

Міжнародний транспорт

1. Прибутки, одержані резидентом Договірної Держави від експлуатації морських або повітряних суден у міжнародних перевезеннях, будуть оподатковуватися тільки у цій Державі.

2. Для цілей цієї статті прибутки від експлуатації морських або повітряних суден у міжнародних перевезеннях включають прибуток від здавання в оренду без екіпажу морських або повітряних суден, які використовуються у міжнародних перевезеннях, якщо такий прибуток є побічним до прибутку, до якого застосовуються положення пункту 1 цієї статті.

3. Прибутки підприємства Договірної Держави від використання або здавання в оренду контейнерів (включаючи трейлери, баржі і супутнє устаткування для транспортування контейнерів), що використовуються для транспортування товарів чи виробів у міжнародних перевезеннях, підлягають оподаткуванню тільки в цій Державі.

4. Положення пункту 1 цієї статті повинні застосовуватися також до прибутків від участі у пулі, спільному підприємстві чи міжнародному транспортному агентстві.

Стаття 9 **Асоційовані підприємства**

1. У разі, коли:

а) підприємство Договірної Держави прямо або посередньо бере участь у керівництві, контролі або капіталі підприємства другої Договірної Держави, або

б) одні й ті ж особи прямо або посередньо беруть участь у керівництві, контролі або капіталі підприємства однієї Договірної Держави і підприємства другої Договірної Держави

і в кожному випадку між двома підприємствами в їх комерційних або фінансових взаємовідносинах створюються або встановлюються умови, відмінні від тих, які мали б місце між двома незалежними підприємствами, тоді будь-який прибуток, який міг би бути нарахований одному з них, але з причин наявності цих умов не був йому нарахований, може бути включений Договірною Державою до прибутку цього підприємства і відповідно оподаткований.

2. У разі, коли Договірна Держава включає в прибутки підприємства цієї Держави - і відповідно оподатковує - прибутки, по яких підприємство другої Договірної Держави було оподатковано в цій другій Державі, і прибутки, таким чином включені, є прибутками, які були б нараховані підприємству першої згаданої Держави, якби умови взаємовідносин між двома підприємствами були б умовами, які існують між незалежними підприємствами, тоді ця друга Держава повинна зробити відповідні поступки в сумі податку, що стягується з цих прибутків. При визначенні такої поправки повинні бути розглянуті інші положення цієї Конвенції, а компетентні органи Договірних Держав можуть проконсультуватися один з одним при необхідності.

Стаття 10 **Дивіденди**

1. Дивіденди, що сплачуються компанією, яка є резидентом Договірної Держави, резиденту другої Договірної Держави, можуть оподатковуватися у цій другій Державі.

2. Однак такі дивіденди можуть також оподатковуватися у Договірній Державі, резидентом якої є компанія, що сплачує дивіденди, і відповідно до законодавства цієї Держави, але якщо фактичний власник дивідендів є резидентом другої Договірної Держави, податок, що стягується, не повинен перевищувати:

а) 5 відсотків від загальної суми дивідендів, якщо фактичним власником дивідендів є компанія (на відміну від товариства), яка володіє принаймні 20 відсотками капіталу компанії, яка сплачує дивіденди; або

б) 15 відсотків від загальної суми дивідендів у всіх інших випадках.

Компетентні органи Договірних Держав за взаємною згодою встановлюють порядок застосування таких обмежень.

Цей пункт не стосується оподаткування компанії стосовно прибутків, з яких сплачуються дивіденди.

3. Термін "дивіденди" при використанні у цій статті означає доход від акцій чи інших прав, що дають право на участь у прибутку (які не є борговими вимогами), також як доход від інших корпоративних

прав, який підлягає такому ж оподаткуванню, як доходи від акцій відповідно до законодавства Договірної Держави, резидентом якої є компанія, що розподіляє прибуток.

4. Положення пунктів 1 і 2 цієї статті не застосовуються, якщо фактичний власник дивідендів, який є резидентом Договірної Держави, здійснює підприємницьку діяльність у другій Договірній Державі, резидентом якої є компанія, що сплачує дивіденди, через розташоване в ній постійне представництво, і холдінг, стосовно якого сплачуються дивіденди, дійсно відноситься до такого постійного представництва. В такому випадку застосовуються положення статті 7 цієї Конвенції.

5. У разі, коли компанія, яка є резидентом Договірної Держави, одержує прибуток або доходи з другої Договірної Держави, ця друга Держава може не стягувати будь-яких податків на дивіденди, що сплачуються компанією, за винятком, коли ці дивіденди сплачуються резиденту цієї другої Держави, або якщо холдінг, стосовно якого сплачуються дивіденди, дійсно відноситься до постійного представництва, розташованого у цій другій Державі, і з нерозподіленого прибутку компанії не стягуються податки на нерозподілений прибуток компанії, навіть якщо дивіденди сплачуються або нерозподілений прибуток складається повністю або частково з прибутків або доходу, що утворюються у цій Державі.

Стаття 11 **Проценти**

1. Проценти, що виникають у Договірній Державі і сплачуються резиденту другої Договірної Держави, можуть оподатковуватися у цій другій Державі.

2. Однак такі проценти можуть також оподатковуватися у Договірній Державі, в якій вони виникають, і відповідно до законодавства цієї Держави, але якщо фактичний власник процентів є резидентом другої Договірної Держави, податок, що стягується, не повинен перевищувати 10 відсотків від загальної суми процентів. Компетентні органи Договірних Держав за взаємною згодою встановлюють спосіб застосування такого обмеження.

3. Незважаючи на положення пункту 2 цієї статті, проценти, що виникають у Договірній Державі, підлягають звільненню від оподаткування в цій Державі, якщо:

а) платником процентів є Уряд цієї Договірної Держави, її політико-адміністративний підрозділ або місцевий орган влади; або

д) проценти сплачуються Уряду другої Договірної Держави, її політико-адміністративному підрозділу, місцевому органу влади, або Центральному Банку, або будь-якому агентству чи установі (включаючи фінансові установи), які повністю належать цій другій Договірній Державі, її політико-адміністративному підрозділу або місцевому органу влади; або

с) проценти сплачуються стосовно позик, зроблених на виконання угоди, укладеної між Урядами Договірних Держав.

4. Термін "проценти" при використанні в цій статті означає доход від боргових вимог будь-якого виду, незалежно від іпотечного забезпечення і незалежно від володіння правом на участь у прибутках боржника, і зокрема, доход від урядових цінних паперів і доход від облігацій чи боргових вимог, включаючи премії та винагороди, що сплачуються стосовно таких цінних паперів, облігацій та боргових зобов'язань.

5. Положення пунктів 1, 2 і 3 цієї статті не застосовуються, якщо фактичний власник процентів, який є резидентом Договірної Держави, здійснює підприємницьку діяльність у другій Договірній Державі, у якій виникають проценти, через розташоване там постійне представництво, і боргова вимога, на

підставі якої сплачуються проценти, дійсно відноситься до такого постійного представництва. У такому випадку застосовуються положення статті 7 цієї Конвенції.

6. Вважається, що проценти виникають у Договірній Державі, якщо платником є резидент цієї Держави. Якщо, проте, особа, що сплачує проценти, незалежно від того, є ця особа резидентом Договірної Держави чи ні, має в Договірній Державі постійне представництво, у зв'язку з яким виникла заборгованість, по якій сплачуються проценти, і витрати по сплаті цих процентів несе постійне представництво, то вважається, що такі проценти виникають у Державі, в якій знаходиться постійне представництво.

7. Якщо з причин особливих відносин між платником і фактичним власником процентів або між ними обома і будь-якою третьою особою сума процентів, що стосується боргової вимоги, на підставі якої вона сплачується, перевищує суму, яка була б погоджена між платником і фактичним власником процентів при відсутності таких відносин, положення цієї статті будуть застосовуватися тільки до останньої згаданої суми процентів. У такому випадку надмірна частина платежу, як і раніше, підлягає оподаткуванню відповідно до законодавства кожної Договірної Держави з належним урахуванням інших положень цієї Конвенції.

Стаття 12 Роялті

1. Роялті, які виникають у Договірній Державі і сплачуються резиденту другої Договірної Держави, можуть оподатковуватися у цій другій Державі.

2. Однак ці роялті можуть також оподатковуватися у Договірній Державі, в якій вони виникають, і відповідно до законодавства цієї Держави, але якщо фактичний власник роялті є резидентом другої Договірної Держави, податок, що стягується таким чином, не повинен перевищувати 10 відсотків від загальної суми роялті.

3. Термін "роялті" при використанні в цій статті означає платежі будь-якого виду, що одержуються як відшкодування за користування або за надання права користування будь-яким авторським правом на літературні твори, твори мистецтва або науки (включаючи кінематографічні фільми і фільми, плівки або диски для радіомовлення чи телебачення), будь-які патенти, торгові марки, дизайн або модель, план, таємну формулу або процес, або за інформацію (ноу-хау), що стосується промислового, комерційного або наукового досвіду.

4. Положення пунктів 1 і 2 цієї статті не застосовуються, якщо фактичний власник роялті, який є резидентом Договірної Держави, проводить підприємницьку діяльність у другій Договірній Державі, у якій виникають роялті, через розташоване там постійне представництво, і право або майно, стосовно яких сплачуються роялті, дійсно пов'язані з цим постійним представництвом. У такому випадку застосовуються положення статті 7 цієї Конвенції.

5. Вважається, що роялті виникають у Договірній Державі, якщо платником є резидент цієї Держави. Якщо, проте, особа, що сплачує роялті, незалежно від того, є ця особа резидентом Договірної Держави чи ні, має у Договірній Державі постійне представництво, у зв'язку з яким виникло зобов'язання сплатити роялті, і витрати по сплаті цих роялті несе постійне представництво, то вважається, що такі роялті виникають у Державі, в якій розташоване постійне представництво.

6. Якщо з причин особливих відносин між платником і фактичним власником, або між ними обома і будь-якою третьою особою, сума роялті, яка відноситься до використання, права або інформації, на підставі яких вони сплачуються, перевищує суму, яка була б узгоджена між платником і фактичним власником за відсутністю таких відносин, положення цієї статті будуть застосовуватися тільки до останньої згаданої суми. У цьому випадку надмірна частина платежу, як і раніше, підлягає

оподаткуванню відповідно до законодавства кожної Договірної Держави з належним урахуванням інших положень цієї Конвенції.

Стаття 13

Доходи від відчужування майна

1. Доходи, що одержуються резидентом Договірної Держави від відчужування нерухомого майна, як воно визначено у статті 6 цієї Конвенції і яке розташоване у другій Договірній Державі, можуть оподатковуватися у цій другій Державі.

2. Доходи, одержувані резидентом Договірної Держави від відчужування:

a) акцій, інших ніж ті акції, що котируються на визнаній фондовій біржі, які одержують свою вартість або більшу частину вартості прямо або посередньо від нерухомого майна, розташованого в другій Договірній Державі; або

b) паїв у партнерстві, активи якого складаються переважно з нерухомого майна, розташованого у другій Договірній Державі, або з акцій, як вони визначені в підпункті a) вище, можуть оподатковуватися у цій другій Державі.

3. Доходи від відчужування рухомого майна, що формує частину підприємницького майна постійного представництва, яке підприємство Договірної Держави має в другій Договірній Державі, що включають такі доходи від відчужування такого постійного представництва (окремо чи в сукупності з цілим підприємством), можуть оподатковуватися у цій другій Державі.

4. Доходи підприємства Договірної Держави від відчужування морських або повітряних суден, що експлуатуються в міжнародних перевезеннях, або рухомого майна, що відноситься до експлуатації таких морських або повітряних суден, оподатковуються тільки в цій Державі.

5. Доходи від відчужування будь-якого майна, іншого ніж те, про яке йдеться у попередніх пунктах цієї статті, оподатковуються тільки у Договірній Державі, резидентом якої є особа, що відчужує майно.

Стаття 14

Доходи від роботи за наймом

1. З урахуванням положень статей 15, 17 і 18 цієї Конвенції платня, заробітна плата та інші подібні винагороди, одержувані резидентом Договірної Держави у зв'язку з роботою за наймом, оподатковуються тільки в цій Державі, якщо тільки робота за наймом не здійснюється в другій Договірній Державі. Якщо робота за наймом здійснюється таким чином, отримана винагорода може оподатковуватись у цій другій Державі.

2. Незважаючи на положення пункту 1 цієї статті, винагорода, що одержується резидентом Договірної Держави у зв'язку з роботою за наймом, здійснюваною в другій Договірній Державі, оподатковується тільки в першій згаданій Державі, якщо:

a) одержувач перебуває в другій Державі протягом періоду або періодів, що не перевищують у сукупності 183 днів протягом будь-якого дванадцятимісячного періоду, що починається або закінчується у відповідному фінансовому році; і

b) винагорода сплачується наймачем або від імені наймача, який не є резидентом другої Держави; і

c) витрати по сплаті винагород не несе постійне представництво, яке наймач має в другій Державі.

3. Незважаючи на попередні положення цієї статті, винагорода, одержувана у зв'язку з роботою за наймом, що здійснюється на борту морського або повітряного судна, яке експлуатується в міжнародних перевезеннях підприємством Договірної Держави, може оподатковуватися в цій Державі.

Стаття 15

Гонорари директорів

Гонорари директорів та інші аналогічні винагороди, які одержуються резидентом Договірної Держави як членом ради директорів компанії, яка є резидентом другої Договірної Держави, можуть оподатковуватися у цій другій Державі.

Стаття 16

Працівники мистецтва і спортсмени

1. Незважаючи на положення статей 7 і 14 цієї Конвенції, доход, що одержується резидентом Договірної Держави як працівником мистецтва, таким як артист театру, кіно, радіо чи телебачення, або музикантом, або як спортсменом від його особистої діяльності, що здійснюється у другій Договірній Державі, може оподатковуватися у цій другій Державі.

2. Якщо доход від особистої діяльності, здійснюваної працівником мистецтва або спортсменом у цій своїй якості, нараховується не самому працівнику мистецтва чи спортсмену, а іншій особі, цей доход може, незалежно від положень статей 7 і 14 цієї Конвенції, оподатковуватися у Договірній Державі, в якій здійснюється діяльність працівника мистецтва чи спортсмена.

3. Доход, одержаний резидентом Договірної Держави від його діяльності, здійснюваної у другій Договірній Державі, про яку йдеться у пунктах 1 і 2 цієї статті, буде звільнений від оподаткування у цій другій Державі, якщо візит до цієї другої Держави фінансується повністю або суттєвою мірою за рахунок суспільних фондів першої згаданої Держави, її політико-адміністративного підрозділу або місцевого органу влади, або якщо ця діяльність здійснюється на підставі угоди або домовленості про культурне співробітництво, укладеної між Урядами Договірних Держав.

Стаття 17

Пенсії

1. Відповідно до положень пункту 2 статті 18 цієї Конвенції пенсії та інші подібні винагороди, та ренти, що виникають у Договірній Державі і сплачуються резиденту другої Договірної Держави, можуть оподатковуватися у першій згаданій Державі.

2. Термін "рента" означає встановлену суму, що сплачується фізичній особі періодично у зазначені терміни протягом строку життя чи протягом визначеного або встановленого періоду часу згідно із зобов'язаннями здійснювати платежі в обмін на адекватну та повну компенсацію у грошах або грошовій вартості.

3. Незважаючи на положення пункту 1 цієї статті, пенсії та інші подібні винагороди, а також будь-які ренти, що сплачуються за державною програмою, яка є частиною системи соціального забезпечення Договірної Держави, її політико-адміністративного підрозділу або місцевого органу влади, підлягають оподаткуванню тільки в цій Державі.

Стаття 18

Державна служба

1. а) Заробітна плата, платня та інша подібна винагорода, інша ніж пенсія, що сплачується Договірною Державою або її політико-адміністративним підрозділом, або місцевим органом влади будь-якій фізичній особі за службу, здійснювану для цієї Держави або її політико-адміністративного підрозділу, або місцевого органу влади, оподатковується тільки в цій Державі.

б) Однак така заробітна плата, платня та інша подібна винагорода оподатковується тільки в другій Договірній Державі, якщо служба здійснюється в цій Державі і фізична особа є резидентом цієї Держави, яка:

(і) є національною особою цієї Держави; або

(ii) не стала резидентом цієї Держави тільки з метою здійснення служби.

2. а) Будь-яка пенсія, яка сплачується Договірною Державою або її політико-адміністративним підрозділом, або місцевим органом влади, або із створених ними фондів фізичній особі за службу, здійснювану для цієї Держави або її політико-адміністративного підрозділу, або місцевого органу влади, оподатковується тільки в цій Державі.

б) Однак така пенсія оподатковується тільки в другій Договірній Державі, якщо фізична особа є резидентом і національною особою цієї Держави.

3. Положення статей 14, 15, 16 і 17 цієї Конвенції застосовуються до заробітної плати, платні та іншої подібної винагороди, а також до пенсій стосовно служби, що здійснюється у зв'язку з проведенням підприємницької діяльності Договірною Державою або її політико-адміністративним підрозділом, або місцевим органом влади.

Стаття 19

Студенти

Студент або стажувальник, який перебуває у Договірній Державі виключно з метою одержання освіти або навчання, і який є або був безпосередньо до приїзду резидентом другої Договірної Держави, звільняється від оподаткування у першій згаданій Державі стосовно платежів, що одержуються за межами першої згаданої Держави для цілей його проживання, одержання освіти або навчання.

Стаття 20

Інші доходи

1. Види доходів резидента Договірної Держави, де б вони не виникали, про які не йдеться у попередніх статтях цієї Конвенції, будуть оподатковуватись тільки у цій Державі.

2. Положення пункту 1 цієї статті не застосовуються до доходів, інших ніж доходи від нерухомого майна, визначеного у пункті 2 статті 6 цієї Конвенції, якщо одержувач таких доходів є резидентом Договірної Держави, здійснює підприємницьку діяльність у другій Договірній Державі через розташоване в ній постійне представництво, і право або майно, у зв'язку з яким одержано доход, дійсно пов'язані з таким постійним представництвом. У такому випадку застосовуються положення статті 7 цієї Конвенції.

3. Незважаючи на положення пунктів 1 і 2 цієї статті, види доходів резидента Договірної Держави, про які не йдеться у попередніх статтях цієї Конвенції і які виникають у другій Договірній Державі, можуть також оподатковуватися у цій другій Державі.

Стаття 21

Усунення подвійного оподаткування

Подвійне оподаткування усувається таким чином:

(а) у Південній Африці, відповідно до положень законодавства Південної Африки стосовно вирахування податків, сплачених у будь-якій іншій, ніж Південна Африка, країні, український податок, що сплачується резидентами Південної Африки стосовно доходів, які оподатковуються в Україні відповідно до положень цієї Конвенції, підлягає вирахуванню з податків, які повинні сплачуватися відповідно до податкового законодавства Південної Африки. Однак, таке вирахування не повинно перевищувати суму, яка співвідноситься із загальною сумою сплачуваного південноафриканського податку у тій самій пропорції, у якій цей доход співвідноситься із загальним доходом.

(б) в Україні, якщо резидент України отримує доходи, які відповідно до положень цієї Конвенції можуть оподатковуватися у Південній Африці, Україна дозволяє вирахувати з податку на доход цього резидента суму, що дорівнює сплаченому південноафриканському податку. Таке вирахування, однак, не повинно перевищувати суму податку, яка повинна була б сплачуватись в Україні стосовно доходу такого резидента.

Стаття 22

Недискримінація

1. Національні особи Договірної Держави не будуть підлягати у другій Договірній Державі будь-якому оподаткуванню або пов'язаному з ним зобов'язанню, іншому або більш обтяжливому, ніж оподаткування і пов'язані з ним зобов'язання, яким піддаються або можуть піддаватися національні особи цієї другої Держави за тих же обставин, зокрема з точки зору резиденції. Це положення, незважаючи на положення статті 1 цієї Конвенції, також застосовується до осіб, які не є резидентами однієї або обох Договірних Держав.

2. Особи без громадянства, які є резидентами Договірної Держави, не будуть піддаватися в жодній з Договірних Держав будь-якому оподаткуванню або пов'язаному з ним зобов'язанню, іншому або більш обтяжливому, ніж оподаткування і пов'язані з ним зобов'язання, яким піддаються або можуть піддаватись національні особи цієї Держави за тих же обставин, зокрема з точки зору резиденції.

3. Оподаткування постійного представництва, яке підприємство Договірної Держави має в другій Договірній Державі, не буде менш сприятливим у цій другій Державі, ніж оподаткування підприємств цієї другої Держави, які здійснюють подібну діяльність. Це положення не повинно тлумачитися, як зобов'язання Договірної Держави надавати резидентам другої Договірної Держави будь-які персональні пільги, звільнення та знижки в оподаткуванні на підставі громадянського статусу або сімейних зобов'язань, які вона надає своїм власним резидентам.

4. За винятком випадків, коли застосовуються положення пункту 1 статті 9, пункту 7 статті 11 або пункту 6 статті 12 цієї Конвенції, проценти, роялті та інші виплати, що сплачуються підприємством Договірної Держави резиденту другої Договірної Держави, з метою визначення оподатковуваного прибутку такого підприємства повинні обчислюватися за таких же умов, за яких вони б сплачувалися резиденту першої згаданої Держави.

5. Підприємства Договірної Держави, капітал яких повністю або частково належить або контролюється прямо чи посередньо одним або кількома резидентами другої Договірної Держави, не будуть піддаватися в першій згаданій Державі будь-якому оподаткуванню або пов'язаному з ним зобов'язанню, яке є іншим або більш обтяжливим, ніж оподаткування і пов'язані з ним зобов'язання, яким піддаються або можуть піддаватися інші подібні підприємства першої згаданої Держави.

6. Ніщо у цій статті, не буде перешкоджати Південній Африці стягувати з прибутку, який відноситься до постійного представництва у Південній Африці компанії, яка є резидентом України, податок за ставкою, що не перевищує ставку звичайного податку з компаній більш, ніж на п'ять процентних пунктів.

7. Положення цієї статті, незважаючи на положення статті 2 цієї Конвенції, застосовуються до податків будь-якого роду і виду.

Стаття 23

Процедура взаємного узгодження

1. Якщо особа вважає, що дії однієї або обох Договірних Держав призводять або призведуть до її оподаткування не у відповідності до положень цієї Конвенції, ця особа може, незалежно від засобів захисту, передбачених національним законодавством цих Держав, подати свій випадок до компетентних органів Договірної Держави, резидентом якої вона є, або, якщо її випадок підпадає під дію пункту 1 статті 22 цієї Конвенції, тієї Договірної Держави, національною особою якої особа є. Справа повинна бути подана протягом трьох років з моменту першого повідомлення про дії, що призводять до оподаткування, що не відповідає положенням цієї Конвенції.

2. Компетентний орган прагнучим, якщо він вважатиме заперечення обґрунтованим і якщо він сам не зможе дійти до задовільного рішення, вирішити випадок за взаємною згодою з компетентним органом другої Договірної Держави з метою уникнення оподаткування, яке не відповідає цій Конвенції. Будь-яка досягнута домовленість повинна виконуватися незалежно від будь-яких обмежень часу, передбачених внутрішнім законодавством Договірних Держав.

3. Компетентні органи Договірних Держав будуть прагнути вирішити за взаємною згодою будь-які труднощі або сумніви, що виникають при тлумаченні або застосуванні Конвенції.

4. Компетентні органи Договірних Держав можуть вступати в прямі контакти один з одним з метою досягнення згоди в розумінні попередніх пунктів. Якщо для досягнення згоди доцільно буде організувати усний обмін думками, то такий обмін може відбутися в рамках засідання спільної комісії у складі представників компетентних органів Договірних Держав.

Стаття 24

Обмін інформацією

1. Компетентні органи Договірних Держав обмінюються інформацією, необхідною для виконання положень цієї Конвенції або національних законодавств стосовно податків будь-якого роду і виду, що справляються Договірною Державою або її політико-адміністративними підрозділами або місцевими органами влади тією мірою, якою оподаткування не суперечить цій Конвенції, зокрема, для попередження шахрайства і полегшення застосування встановлених законом положень проти легальних ухилень. Обмін інформацією не обмежується статтею 1 і 2 цієї Конвенції. Будь-яка інформація, одержана Договірною Державою, буде вважатися конфіденційною і буде розкрита тільки особам або органам (включаючи суди і адміністративні органи), що пов'язані з нарахуванням або збором, примусовим стягненням або судовим переслідуванням, або розглядом апеляцій стосовно податків, згаданих у першому реченні. Такі особи або органи будуть використовувати інформацію

тільки для таких цілей. Вони можуть розкривати інформацію в ході відкритого судового засідання або при прийнятті судових рішень.

2. У жодному випадку положення пункту 1 цієї статті не будуть тлумачитися як такі, що покладають на Договірні Держави зобов'язання:

а) здійснювати адміністративні заходи, такі, що відрізняються від законів або адміністративної практики цієї або другої Договірної Держави;

б) надавати інформацію, яку неможливо одержати за законодавством або у ході звичайного управління у цій або другій Договірній Державі;

с) надавати інформацію, яка буде розкривати будь-яку торговельну, підприємницьку, промислову, комерційну або професійну таємницю або торговельний процес, або інформацію, розкриття якої могло б зашкодити громадському порядку.

Стаття 25

Допомога у зборі податків

1. Договірні Держави беруть на себе зобов'язання надавати допомогу одна одній у зборі податків, які повинні сплачуватися платником податків, у тому розмірі, в якому сума податку була остаточно визначена згідно з законодавством Договірної Держави, яка робить запит щодо надання допомоги.

2. У разі, коли запит Договірної Держави щодо збору податків був прийнятий другою Договірною Державою, такі податки повинні збиратися цією другою Державою в межах, дозволених її внутрішнім законодавством.

3. Вимоги, які є предметом запиту щодо надання допомоги, не повинні мати пріоритет над податками, що належать до сплати у Договірній Державі, яка надає допомогу, а положення пункту 1 статті 24 цієї Конвенції повинні також застосовуватися до будь-якої інформації, яка на підставі цієї статті надається компетентному органу Договірної Держави.

4. Будь-який запит щодо збору податків Договірною Державою повинен супроводжуватися посвідченням, необхідним згідно з законодавством цієї Держави для установлення того, що податки, які повинні сплачуватися платником податків, були остаточно визначені.

5. У разі, коли податкова вимога Договірної Держави не була остаточно визначена з причин її оскарження або інших судових розглядів, ця Держава може з метою захисту її надходжень просити другу Договірну Державу здійснити такі проміжні міри для збереження таких надходжень від її імені, які друга Держава може здійснити згідно з законодавством цієї другої Держави. Якщо такий запит приймається другою Державою, такі проміжні міри повинні здійснюватися цією другою Державою у тому обсязі, як це дозволяється її внутрішнім законодавством.

6. Запит, про який йдеться у пунктах 4 або 5 цієї статті, повинен робитися Договірною Державою тільки стосовно тієї частини майна цього платника податку, який повинен сплатити податок, яка недоступна у цій Державі для відшкодування належних податків.

7. Договірна Держава, у якій податок відшкодовується відповідно до положень цієї статті, повинна негайно переслати Договірній Державі, від імені якої справлявся податок, відшкодовану таким чином суму за мінусом, у разі необхідності, суми додаткових витрат, про які йдеться у підпункті б) пункту 8 цієї статті.

8. Зрозуміло, що у разі, коли немає іншої домовленості між компетентними органами обох Договірних Держав,

а) звичайні витрати, понесені Договірною Державою у ході надання допомоги, повинні покриватися цією Державою,

б) додаткові витрати, понесені Договірною Державою у ході надання допомоги, повинні покриватися другою Державою і повинні сплачуватися незалежно від суми, яку було зібрано від її імені першою згаданою Державою.

Як тільки Договірна Держава погоджується понести додаткові витрати, вона повинна повідомити про це другу Договірну Державу та визначити підраховану суму таких витрат. Компетентні органи Договірних Держав можуть встановлювати спосіб застосування цього пункту.

9. У цій статті термін "податки" означає податки, на які поширюється ця Конвенція і включає будь-які проценти і штрафи, які відносяться до них.

Стаття 26

Члени дипломатичних представництв і консульських установ

Ніщо у цій Конвенції не буде зачіпати податкових привілеїв, наданих членам дипломатичних представництв або консульських установ, наданих за загальними нормами міжнародного права або на підставі положень спеціальних угод.

Стаття 27

Набуття чинності

1. Кожна із Договірних Держав повідомить одна одну по дипломатичних каналах про завершення необхідних відповідно до внутрішнього законодавства процедур набуття чинності цією Конвенцією. Ця Конвенція набуває чинності у день одержання останнього такого повідомлення.

2. Положення цієї Конвенції будуть застосовуватися:

а) стосовно податків, утриманих у джерела щодо сум, які сплачуються або кредитуються з або після першого січня, наступного за датою набуття Конвенцією чинності; та

б) стосовно інших податків за податкові періоди, починаючи з або після першого січня, наступного за датою набуття Конвенцією чинності.

Стаття 28

Завершення чинності

1. Ця Конвенція буде залишатися чинною до припинення її дії однією з Договірних Держав. Кожна Договірна Держава може припинити дію Конвенції шляхом передачі через дипломатичні канали письмового повідомлення про припинення дії принаймні за шість місяців до закінчення будь-якого календарного року, що починається після закінчення п'яти років після дня набуття чинності Конвенцією.

2. У такому випадку чинність Конвенції буде припинено:

а) стосовно податків, утриманих у джерела щодо сум, які сплачуються або кредитуються після закінчення календарного року, у якому було подано таке повідомлення; та

b) стосовно інших податків за податкові періоди, починаючи після закінчення календарного року, у якому було подано таке повідомлення.

На засвідчення чого ті, що нижче підписалися, відповідним чином на те уповноважені, підписали цю Конвенцію.

Вчинено у двох примірниках у м. Київ 28 дня серпня 2003 року українською та англійською мовами, причому обидва тексти рівно автентичні.

---

* Ратифіковано Законом України від 4 лютого 2004 року № 1437-IV (Офіційний вісник України, 2004 р., № 8, ст. 471)

За Кабінет Міністрів України

За Уряд Південно-Африканської Республіки

ПРОТОКОЛ

Під час підписання Конвенції між Кабінетом Міністрів України і Урядом Південно-Африканської Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи ті, що нижче підписалися, домовились про те, що викладені нижче положення повинні становити невід'ємну частину Конвенції.

Стосовно статті 22 цієї Конвенції зрозуміло, що положення пункту 6 беруть до уваги той факт, що південноафриканський філіал підприємства нерезидента підлягає оподаткуванню у Південній Африці звичайним податком по ставці 35 відсотків. Національна компанія підлягає оподаткуванню по ставці 30 відсотків. Однак вона повинна сплачувати вторинний податок з компаній по ставці 12,5 відсотків у разі розподілення прибутку. Компанія-нерезидент звільняється від стягнення вторинного податку з компанії стосовно прибутку її відділення у Південній Африці.

На засвідчення чого ті, що нижче підписалися, відповідним чином на те уповноважені, підписали цю Конвенцію.

Вчинено у двох примірниках у м. Київ 28 дня серпня 2003 року українською та англійською мовами, причому обидва тексти є автентичні.

За Кабінет Міністрів України

За Уряд Південно-Африканської Республіки